

มคอ.3

รายละเอียดของรายวิชา วป 563 พฤติกรรมการสื่อสารในสังคมดิจิทัล
สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2564

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป**1. รหัสและชื่อรายวิชา**

วป 563 พฤติกรรมการสื่อสารในสังคมดิจิทัล
RB 563 Communication Behavior in Digital Age

2. จำนวนหน่วยกิต

วิชาบรรยาย 3 หน่วยกิต 3(3-0-6)

3. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา

หลักสูตร วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต
ประเภทของรายวิชา วิชาเลือก

4. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิชญานี พูนพล
อาจารย์ผู้สอน อาจารย์ ดร.พิชญานี พูนพล

5. ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน

ภาคการศึกษาที่ 2 ชั้นปีที่ 1

6. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี)

ไม่มี

7. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisite) (ถ้ามี)

ไม่มี

8. สถานที่เรียน

วันอาทิตย์ เวลา 9.00-12.00 น. ผ่านโปรแกรม Microsoft Teams

9. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

3 มกราคม 2565

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา (Course Learning Outcome)

CLO1 เพื่อให้บัณฑิตสามารถอธิบายแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมศาสตร์และการสื่อสาร (สอดคล้องกับ ELO1 และ ELO2)

CLO2 เพื่อให้บัณฑิตสามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ความรู้เกี่ยวกับปัจจัยเชิงเหตุและผลของพฤติกรรมสื่อสารในยุคดิจิทัล (สอดคล้องกับ ELO2 และ ELO3)

CLO3 เพื่อให้บัณฑิตสามารถอธิบายพฤติกรรมสื่อสาร การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารในบริบทที่หลากหลาย (สอดคล้องกับ ELO4 และ ELO5)

CLO4 เพื่อให้บัณฑิตมีประสบการณ์ในการเรียนรู้และการถ่ายทอดความรู้ผ่านระบบออนไลน์ มีความสามารถในการสื่อสารทั้งทางการพูดและการเขียน ตลอดจนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (สอดคล้องกับ ELO4 และ ELO5)

2. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

เพื่อจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามแนวปฏิบัติในการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับอุดมศึกษา

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

1. คำอธิบายรายวิชา

แนวคิด ทฤษฎี ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสื่อสาร ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมสื่อสาร กลยุทธ์การสื่อสารในยุคปัจจุบัน และแนวโน้มในอนาคต (Concept, theories and findings related to communication behavior, factor contributing to communication behavior, present and future trend of communication strategies)

2. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติงาน ภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
45 ชั่วโมง (15 สัปดาห์ X 3 ชั่วโมง)	-	-	90 ชั่วโมง (15 สัปดาห์ X 6 ชั่วโมง)

3. ความสอดคล้องของรายวิชากับผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร

ELO	CLO1	CLO2	CLO3	CLO4
ELO1 มีความเข้าใจอย่างแท้จริงในองค์ความรู้ ทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมศาสตร์และศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น จิตวิทยา สังคมวิทยา มานุษยวิทยา การศึกษา เป็นต้น	●			
ELO2 สามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ทางด้านพฤติกรรมศาสตร์	●	●		
ELO3 สามารถวิเคราะห์และประเมินข้อมูลงานวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพได้ โดยคำนึงถึงมาตรฐานและจรรยาบรรณนักวิจัย		●		
ELO4 สามารถประยุกต์และบูรณาการความรู้ทางพฤติกรรมศาสตร์เพื่อการแก้ปัญหาและพัฒนาบุคคลและสังคม			●	●
ELO5 สามารถถ่ายทอดความรู้ทางวิชาการและผลงานวิจัยสู่กลุ่มเป้าหมายในระดับต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม			●	●

4. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล

ผู้สอน	จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์	วันและเวลาให้คำปรึกษา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิชญานี พูนพล	1 ชั่วโมง	ตามที่นัดหมาย

หมวดที่ 4 การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

ผลลัพธ์การเรียนรู้รายวิชา	วิธีการจัดการเรียนรู้	วิธีการ/เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน
CLO1 เพื่อให้บัณฑิตสามารถอธิบายแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมศาสตร์และการสื่อสาร	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยาย อภิปราย การจัดกิจกรรมในห้องเรียน - การจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้นักศึกษาคำตอบแก้ปัญหาโดยใช้ฐานจากการทำวิจัยเป็นหลัก - ให้นักศึกษาค้นคว้าศึกษาเพิ่มเติมด้วยตนเอง 	<ul style="list-style-type: none"> - การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน - งานที่ได้รับมอบหมาย - การสอบประเมินผลรายวิชา
CLO2 เพื่อให้บัณฑิตสามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ความรู้เกี่ยวกับปัจจัยเชิงเหตุและผลของพฤติกรรมศาสตร์ในการสื่อสารในยุคดิจิทัล	<ul style="list-style-type: none"> - การกระตุ้นและสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมให้นักศึกษาร่วมสนทนา แสดงความคิดเห็น คิดวิเคราะห์ ในประเด็นการวิจัยที่สำคัญของสังคม - เปิดโอกาสให้นักศึกษาทำงานเป็นกลุ่ม มีส่วนร่วมและรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย 	<ul style="list-style-type: none"> - ประเมินผลรายวิชาที่พิจารณาจากการทำงานที่ได้รับมอบหมาย - การตอบคำถามที่เน้นการคิดวิเคราะห์ - การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน - ความสามารถในการแสดงความคิดเห็นและอภิปรายในชั้นเรียน - การสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม - การสังเกตจากการนำเสนอรายงาน และการอภิปรายในชั้นเรียน - การพิจารณาจากคุณภาพของงานที่ได้รับมอบหมายและการเขียนรายงาน
CLO3 เพื่อให้บัณฑิตสามารถอธิบายพฤติกรรมศาสตร์ การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารในบริบทที่หลากหลาย		
CLO4 เพื่อให้บัณฑิตมีประสบการณ์ในการเรียนรู้และการถ่ายทอดความรู้ผ่านระบบออนไลน์ มีความสามารถในการสื่อสารทั้งทางการพูดและการเขียน ตลอดจนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ		

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

ลำดับที่	CLOs	หัวข้อ	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อที่ใช้	ผู้สอน
1	-	แนะนำรายวิชา ประเมินศักยภาพผู้เรียนก่อนเรียน ทำความเข้าใจเกี่ยวกับสื่อดิจิทัลและอิทธิพลของเทคโนโลยีต่อพฤติกรรมกรรมการสื่อสาร	แนะนำ แลกเปลี่ยน เรียนรู้ ทำแบบทดสอบ ก่อนเรียน	ประมวล รายวิชา/ แบบทดสอบ ก่อนเรียน	อ.พิชญานี
2	1, 2	แนวคิดทฤษฎีทางพฤติกรรมศาสตร์ที่ใช้อธิบายพฤติกรรมกรรมการสื่อสาร	บรรยาย อภิปราย และ การใช้ปัญหา เป็นฐานเรียนรู้	หนังสือ/ตำรา/ เอกสาร ประกอบการ สอน/ Power Point/คลิป วิดีโอ	อ.พิชญานี
3	1, 2	แนวคิดทฤษฎีการสื่อสาร	บรรยาย อภิปราย และ การใช้ปัญหา เป็นฐานเรียนรู้	หนังสือ/ เอกสาร ประกอบการ สอน/ Power Point/คลิป วิดีโอ	อ.พิชญานี
4	1, 2	ปัจจัยชีวสังคมกับพฤติกรรมกรรมการสื่อสาร	บรรยาย อภิปราย และ การใช้ปัญหา เป็นฐานเรียนรู้	หนังสือ/ เอกสาร ประกอบการ สอน/ Power Point/คลิป วิดีโอ	อ.พิชญานี
5	1, 2	ปัจจัยทางจิตกับพฤติกรรมกรรมการสื่อสาร	บรรยาย อภิปราย และ การใช้ปัญหา เป็นฐานเรียนรู้	หนังสือ/ เอกสาร ประกอบการ สอน/ Power Point/คลิป วิดีโอ	วิทย์ากร
6	1, 2	ปัจจัยทางสังคมกับพฤติกรรมกรรมการสื่อสาร	บรรยาย อภิปราย และ การใช้ปัญหา	หนังสือ/ เอกสาร ประกอบการ	อ.พิชญานี

			เป็นฐานเรียนรู้	สอน/ Power Point/คลิป วิดีโอ	
7	1, 2, 3	กฎหมายและจริยธรรมในการสื่อสารยุคดิจิทัล	บรรยาย อภิปราย และ การใช้ปัญหา เป็นฐานเรียนรู้	หนังสือ/ เอกสาร ประกอบการ สอน/ Power Point/คลิป วิดีโอ	วิทยาการ
8	1, 2, 3, 4	พฤติกรรมกรรมการสื่อสารการศึกษา	บรรยาย อภิปราย และ การใช้ปัญหา เป็นฐานเรียนรู้	หนังสือ/ เอกสาร ประกอบการ สอน/ Power Point/คลิป วิดีโอ	วิทยาการ
9	1, 2, 3, 4	พฤติกรรมกรรมการสื่อสารสุขภาพ	บรรยาย อภิปราย และ การใช้ปัญหา เป็นฐานเรียนรู้	หนังสือ/ เอกสาร ประกอบการ สอน/ Power Point/คลิป วิดีโอ	วิทยาการ
10	1, 2, 3, 4	พฤติกรรมกรรมการสื่อสารในองค์กร	บรรยาย อภิปราย และ การใช้ปัญหา เป็นฐานเรียนรู้	หนังสือ/ เอกสาร ประกอบการ สอน/ Power Point/คลิป วิดีโอ	วิทยาการ
11	1, 2, 3, 4	พฤติกรรมกรรมการสื่อสารทางการเมือง	บรรยาย อภิปราย และ การใช้ปัญหา เป็นฐานเรียนรู้	หนังสือ/ เอกสาร ประกอบการ สอน/ Power Point/คลิป วิดีโอ	วิทยาการ
12	1, 2, 3, 4	พฤติกรรมกรรมการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม	บรรยาย อภิปราย และ การใช้ปัญหา	หนังสือ/ เอกสาร ประกอบการ	วิทยาการ

			เป็นฐานเรียนรู้	สอน/ Power Point/คลิปวิดีโอ	
13	1, 2, 3, 4	สัมมนาประเด็นการสื่อสารในยุคดิจิทัล ครั้งที่ 1	การอภิปราย แสดงความ คิดเห็น การตั้ง คำถาม	เอกสาร ประกอบการ สัมมนา/ Power Point/ คลิปวิดีโอ	คณาจารย์ และนิสิต
14	1, 2, 3, 4	สัมมนาประเด็นการสื่อสารในยุคดิจิทัล ครั้งที่ 2	การอภิปราย แสดงความ คิดเห็น การตั้ง คำถาม	เอกสาร ประกอบการ สัมมนา/ Power Point/ คลิปวิดีโอ	คณาจารย์ และนิสิต
15	1, 2, 3, 4	นำเสนอรายงานเดี่ยว	การนำเสนอ แสดงความ คิดเห็น และ การตั้งคำถาม	รายงาน/ Power Point/ คลิปวิดีโอ	คณาจารย์ และนิสิต
16	สอบปลายภาค				

แผนการประเมินผลการเรียนรู้

กิจกรรม	ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมิน	สัดส่วนของการประเมิน
1. การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน	-	- การเข้าเรียน - การตอบคำถามและการแสดง ความคิดเห็น	10%
2. งานเดี่ยว: วิเคราะห์พฤติกรรมของตัวละครจากภาพยนตร์โดยใช้แนวคิดทฤษฎีทางพฤติกรรมศาสตร์และการสื่อสาร	CLO1-CLO3	- รายงาน การวิเคราะห์ การใช้ แนวคิดทฤษฎีถูกต้องเหมาะสม - การนำเสนอในชั้นเรียน	10%
3. งานเดี่ยว: รายงานสรุปหัวข้อการเรียนรู้ตามที่ได้รับมอบหมาย	CLO1-CLO3	- คุณภาพ ความถูกต้อง และ ครบถ้วนของรายงาน	20%
4. งานกลุ่ม: สัมมนาประเด็นการสื่อสารในยุคดิจิทัล	CLO1-CLO4	- ประเด็นการสัมมนา - การเตรียมสัมมนา - การนำเสนอ การนำอภิปราย การตั้งคำถาม การตอบคำถาม	30%

		และการสรุป - รายงานการสัมมนา	
5. สอบปลายภาค	CLO1-CLO4	- ข้อสอบอัตนัย	30%

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ตำราและเอกสารหลัก

กาญจนา แก้วเทพ. (2556). *สื่อสารมวลชน ทฤษฎีและแนวทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กาญจนา แก้วเทพ และคณะ. (2556). *คู่มือสื่อใหม่ศึกษา*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พจน์ ใจชาญสุขกิจ และคณะ. (2555). *จุดเปลี่ยนของการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: สมาคมประชาสัมพันธ์ไทย
สุรพงษ์ โสธนะเสถียร. (2556). *ทฤษฎีการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: ระเบียบทอง.

Monippally, M. M. (2014). *Online Communication Strategies*. McGraw Hill.

VanLear, A., & Canary, D., J. (2016). *Researching Interactive Communication Behavior: A Sourcebook of Methods and Measures*. Sage.

Zheng, R., Burrow-Sanchez, J., Drew, C. (2010). *Adolescent Online Social Communication and Behavior: Relationship Formation on the Internet*. New York: Information Science.

2. เอกสารและข้อมูลสำคัญ

ธาม เชื้อสถาปนศิริ. (2557). *สื่อโทรทัศน์ในยุคดิจิทัล เรื่อง 7Cs ความท้าทายคน โทรทัศน์ในยุคดิจิทัล!*.
กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์.

ฝ่ายวิจัยประเมินผลและพัฒนา สถาบันวิชาการสื่อสารสาธารณะ. (2557). *สื่อโทรทัศน์ในยุคดิจิทัล เรื่องฉีกกฎเก่า
เล่ากฎใหม่ สร้างเนื้อหาโดนใจในยุคดิจิทัล*. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์.

พงษ์ วิเศษสังข์. (2555). *องค์ความรู้ทางการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนสามลดาจำกัด.

พิชญานี ภูตระกูล, ประทีป จินฉิ่ง, คันธทรัพย์ ชมพูพาทย์, ประภาส ณ พิกุล. (2559). การสร้างแบรนด์
บุคคลของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยผ่านเฟซบุ๊ก. *วารสารพฤติกรรมศาสตร์เพื่อการพัฒนา*, 8(2), 57-70.

พิชญานี ภูตระกูล. (2558, มกราคม-มิถุนายน). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขั้นตอนธรรมทางการเมืองของ นักศึกษาที่
เปิดรับข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์. *วารสารนิเทศศาสตร์ธุรกิจบัณฑิต*, 9(1), 53-77.

พิชญานี ภูตระกูล. (2559). การเปิดเผยตนเองในเครือข่ายสังคมออนไลน์: แนวทางการศึกษา ปัจจัยที่มี
อิทธิพล และผลกระทบ. *วารสารพฤติกรรมศาสตร์เพื่อการพัฒนา*, 8(2), 1-16.

ภาสกร จิตรไครครวญ และยุบล เบ็ญจรงค์กิจ. (2554). เทคโนโลยีของสื่อใหม่และการนำเสนอตัวตนต่อ
สังคมกับพฤติกรรมการสื่อสารบนเครือข่ายสังคมออนไลน์. *วารสารการประชาสัมพันธ์และการ
โฆษณา*, 4(2), 145-167.

- วิลัยลักษณ์ ทองคำบรรจง และคณะ. (2554). ปัจจัยเชิงเหตุและผลของพฤติกรรมติดอินเทอร์เน็ตของนักเรียนมัธยมศึกษา ในเขต กรุงเทพมหานคร. *วารสารพฤติกรรมศาสตร์*, 17(2).
- สุวิทย์ สาสนพิจิตร. (2557). *สื่อโทรทัศน์ในยุคดิจิทัล เรื่องเล่าเรื่องใหม่ในโลกใบเดิม*. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์.
- เสริมยศ ธรรมรักษ์. (2552). *หลักการตลาดสำหรับนักนิเทศศาสตร์*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- Dumrongsiri, N., & Pornsakulvanich, V. (2010). Internet use for social support among people living with HIV/AIDS: How did individual differences predict support frequency and satisfaction? *Journal of Communication Arts*, 28(3), 57-76.
- Dumrongsiri, N., & Pornsakulvanich, V. (2010). Social networking sites in Thailand: Motives and predictors of university students' behaviors. *International Journal of Innovation and Learning*, 8(4), 427-444.
- Pornsakulvanich, V. (2008). Internet addiction, individual differences, and well-being among Thai students in a private university. *Association of Private Higher Education Institutions of Thailand Journal*, 18(2), 1-17.
- Pornsakulvanich, V. (2010). Internet communication motives: The scale development. *Journal of Communication Arts*, 28(4), 169-182.
- Pornsakulvanich, V., & Dumrongsiri, N. (2009). Cultures and perceived values influencing mobile phone use and satisfaction. *University of Thai Chamber of Commerce Journal*, 29, 1-20.
- Pornsakulvanich, V., & Dumrongsiri, N. (2013). Internal and external influences on social networking sites usage in Thailand. *Computers in Human Behavior*, 29(6), 2788-2795.
- Stieglitz, S., & Dang-Xuan, L. (2012). Social media and political communication: a social media analytics framework, *Social Network Analysis and Mining*,
- Tuten, Tracy L. and Solomon, Michael R. (2013). *Social Media Marketing*. New Jersey: Prentice Hall.
- Wright, K. (2016). Social Networks, Interpersonal Social Support, and Health Outcomes: A health communication perspective. *Frontiers in Communication*, 1,1-6.

3. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

- Barbour, M. & Plough, C. (2009). Social Networking in Cyberschooling: Helping to make Online Learning Less Isolating. *TechTrends: Linking Research and Practice to Improve Learning*, 53(4), 56 – 60.

Tanis, M. (2008). Health-related online forums: what's the big attraction. *Journal of Health Communication, 13*, 698–714.

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา

ผู้เรียนประเมินผลรายวิชาด้วยแบบประเมิน ปค 003 พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะ

2. การปรับปรุงการสอน

ผู้เรียนนำผลการประเมินผู้สอนและประเมินรายวิชามาพิจารณาและหาแนวทางการปรับปรุงวิธีการสอนและการเรียนรู้ของนิสิต

3. การทบทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา

ผู้สอนพิจารณาผลสัมฤทธิ์ของนิสิตจากผลการเรียน การทำงานที่ได้รับมอบหมาย ผลการเรียนรู้ก่อนและหลังเรียน เป็นต้น รวมทั้งมีการทบทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตผ่านมติ ที่ประชุมคณะกรรมการบริหารหลักสูตรก่อนการประกาศผลการเรียนในรายวิชา

4. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

เมื่อสิ้นสุดการสอนในแต่ละภาคการศึกษา ผู้สอนจะสรุปผลความต้องการของนิสิต และผล การเรียนของนิสิตทั้งก่อนและหลังการเรียน จากแบบสำรวจความต้องการการเรียนของนิสิต และแบบประเมิน ศักยภาพผู้เรียนก่อนและหลังเรียน จากนั้นนำมาสรุปเป็นแผนการปรับปรุงรายวิชาในแต่ละภาคการศึกษา ซึ่งจะทำให้เห็นแนวโน้มของการปรับปรุงการเรียนการสอนในแต่ละภาคการศึกษา พร้อมทั้งปรับปรุงรายวิชา โดยเฉพาะสื่อการเรียนการสอนและเนื้อหาให้ทันสมัยอยู่เสมอ